WIKIPEDIA

Malagassi

Malagassi eli **malagasi** on Madagaskarilla puhuttava austronesialaisten kielten malaijilais-polynesialaiseen kieliryhmään kuuluva kieli. Se on virallinen kieli Madagaskarilla. Sillä on 19,9 miljoonaa puhujaa.[1]

Malagassin läheisimpiin sukulaiskieliin kuuluu Borneon saarella puhuttava Ma'anyan. Malagassissa on lainasanoja bantukielistä (esimerkiksi *omby* lehmä, *amboa* koira vrt. esimerkiksi swahilin *ng'ombe*, *mbwa*), arabiasta ja Intian kielistä.

malagasi	
Oma nimi	malagasy
Muu nimi	malagaši, malagassi
Tiedot	
Alue	Madagaskar
Virallinen kieli	Madagaskar
Puhujia	19,9 miljoonaa
Kirjaimisto	latinalaiset aakkoset
Kielitieteellinen luokitus	
Kielikunta	austronesialaiset kielet
Kieliryhmä	malaijilais-polynesialaiset kielet baritokielet
Kielikoodit	
ISO 639-1	mg
ISO 639-2	mlg
ISO 639-3	mlg (http://www-01.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=mlg)
	Ohje

Sisällysluettelo

Fonologia ja oikeinkirjoitus

Malagassi käyttää latinalaisia aakkosia A, B, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, R, S, T, U, V, Y, Z.[2]

IPA-merkinnöistä poikkeavat oikeinkirjoitusasut on merkitty ⟨ ⟩ -sulkeisiin.

Konsonantit[3]

Kirjain ⟨s⟩ äännetään [s], mutta [ʃ] on myös vaihtoehto kirjainyhdistelmässä ⟨sy⟩.[2]

		Bilabiaali	Labiodentaali	Dentaali	Alveolaari	Retrofleksi	Velaari
Nasaali		m			n		ŋ ⟨ň⟩
Klusiili/ affrikaatta	Soinniton	p		t	ts	ʈ^{r} ⟨tr⟩	k
	Soinniton prenasaalinen	^{m}p ⟨mp⟩		^{n}t ⟨nt⟩	^{n}ts ⟨nts⟩	^{n}ʈ^{r} ⟨ntr⟩	^{ŋ}k ⟨nk⟩
	Soinnillinen	b		d	dz ⟨j⟩	ɖ^{r} ⟨dr⟩	g
	Soinnillinen prenasaalinen	^{m}b ⟨mb⟩		^{n}d ⟨nd⟩	^{n}dz ⟨nj⟩	ɳɖ^{r} ⟨ndr⟩	ŋg ⟨ng⟩
Frikatiivi	Soinniton		f		s		
	Soinnillinen		v		z		
Lateraali					l		
Tremulantti					r		

Vokaalit[3]

Malagassi on viisivokaalinen kieli.

	Etinen	Keskinen	Takainen
Suppea	i ⟨i⟩, ⟨y⟩		u ⟨o⟩
Puoliavoin	e ⟨e⟩		o ⟨ô⟩, ⟨ao⟩, ⟨oa⟩
Avoin		a ⟨a⟩	

Kirjain ⟨o⟩ äännetään aina [u] ja ⟨ô⟩ äännetään [o]. Sanaloppuinen ⟨y⟩ äännetään [i]. Lisäksi yhdistelmät ⟨ay⟩ ja ⟨ai⟩ ääntyvät [aj], ⟨ey⟩ ja ⟨ei⟩ [ej] ja ⟨oy⟩ ja ⟨oi⟩ [uj].[2].

Aiheesta muualla

- Malagassi–ranska–malagassi-sanakirja (http://dico.malgache.free.fr/)
- Pieni malagassi–englanti-sanakirja (http://www.websters-online-dictionary.org/definition/Malagasy-english/)
- Malagasinkielinen Wikipedia (https://mg.wikipedia.org/)

Lähteet

1. Malagassiska (https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/malagassiska) *Nationalencyklopedin AB*. 2019. Viitattu 27.12.2019. (ruotsiksi)
2. Simon Ager: Malagasy (Fiteny Malagasy) (https://www.omniglot.com/writing/malagasy.htm) *Omniglot*. 2019. Viitattu 27.12.2019. (englanniksi)
3. Gueunier, Noël J.: Initiation au malgache (http://sspsd.u-strasbg.fr/IMG/pdf/Malg_SO20EM83_2011-12.pdf) (s. 5–7) 2011. Institut d'Ethnologie, Université de Strasbourg. Viitattu 27.12.2019. (ranskaksi)

Austronesialaiset kielet

abadi | abung | adonara | alune | anuta | atšeh | ’auhelawa | badui | bali | belait | bugi | buru | cebuano | chuuk | etelämarquesas | fidži | gao | havaiji | hiligaino | iloko | indonesia | jaava | japi | karoliini | kiribati | madura | malagassi | malaiji | maori | minangkabau | mokerang | nauru | palau | pingelap | pohjoismarquesas | rapanui | samoa | sunda | tagalog | tahiti | taroko | tetum | tikopia | timor | tonga | tšamorro | tuvalu | wanukaka | watubela